

Essy-li spěwał,
Pitnje džělal,
Strowja cze
Sswójbnj statof,
A twój swjatoť
Sradny je.

Sa staw spróznj
Napoř móznj
Lubosć ma;
Bóh pať swěrnj
Pšes spai měrnj
Čerštwosć da.

Nječ ty spěwał,
Sswěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džen pať swjaty,
Duschi daty,
Wotpoczi ty.

S njebeš mana
Nječ czi łmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wotšew cze!
F.

Szerbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smollerjez knihicziščerzi w Budyschinje a je tam ja štwórtlětnu pšedplatu 40 np. dostac.

Sswjedžen swjateje Trojizy.

Hnada našeho Knjesa Jezom Khrysta a lubosć Boža a dostatek swjateho Ducha budź s wami wschitkimi! Hamjen. (Jes. 6, 3.)

Rom. 11, 36.

Sswjaty, swjaty, swjaty je Bóh tón Knjes Zebaoth; wschitka semja je jeho czešće polno. — Wot njeho a pšes njeho a w nim su wschitke wězy. Jemu budź czešć do wěčnošće. Hamjen.

Haj: Wcy Wótza, Ssyna Božeho
A teho Ducha swjateho
Nětk czešćimy a łwalimy,
Tež hamjen s wěru prajimy.

„Hamjen s wěru“ prajimy dženska na swjedženju swjateje Božeje Trojizy, kiž je kam to „hamjen“ wschitkich tšjoch wyškoch swjedženjow ščešćijanstwa, tónz swjedženškeho czaša zyrkwe a zyrkwineho lěta, jednota bjes hodowneje hnady, jutrowneho žiwjenja a swjatkowneho Ducha wulecza. Hdž tež swět tutemu škóncznemu swjedženju žanu wošebitu wažnosć a žane wušběhoze džělbracze njedawa, dha je zyrkej jemu tajku móz pšipoložila, so šo wschě njedzele pšes žylu druhu polojzu zyrkwineho lěta mjenuja po swjatej Trojizy. Šo tym, so šmy swjeczili swjedžen Wótza, mjenujz hody, pšetoz tak je Bóh swět lubował, so je šwojeho jenicžkeho narodženeho šyna dať, a potom swjedžen Ssyna, jutry, pšetoz Khrystuš je našich hrěchow dla podaty a našeje prawdosće dla

šbudženy, a wóndano swjedžen swjateho Ducha, swjatk, pšetoz jako dženi swjatkow dopjelny běše, buchu woni wschitzy polni swjateho Ducha, praji džensnišcha njedela trojakemu swjedženštemu pšipowjedanju tšjoch wyškoch rócžnych czašow nětko „Hamjen, Hamjen“ to je: wono šo tak je štalo, a teho dla špěwany s jandžemi a je wschěm njebeškim wóškom: Sswjaty, swjaty, swjaty je naš Bóh tón Knjes Zebaoth; wschitka semja je jeho czešće polna!

D kajka hlubokošć teho bohatšwa, woboje teje mudrosće a wědomnosće Božeje. Čłowški duch njeje łmann, so by teho Knjesa myšl a Bože bježe a pucze dopšnat. Ale Bohu budź džak: swjaty Duch bu nam s nowa daty a pšipowjedany. Wón pšodži wěru a pšes nju do wscheje wěnosće wjedze jako duch mozy a lubosće a stroweje myšle, jako dostaty džěcžazy duch, pšes kotrehož wołamy: „Abba, luby Wótče!“ Kručze na tym pošnajemy, so my w Bohu wostanjemy a wón m naš, so wón nam wot šwojeho Ducha je dať. Šo pať je duch lubosće a žiwjenja.

Teho dla jenož s woczomaj živeje lubosće jašnje hladamy do wyškoscžow a hlubokoscžow swjateje Božeje Trojizy, do wodženja Wótza w njebešach, do šmiljenja Ssyna na šchizju a do štkowanja Ducha we wutrobje!

Žane šmjertne čłowške wěčto njeje ženje polnosć šwětla wohladať, s kotrež je šo Bóh tón Wótz wobdať; žana čłowška noha njeje ženje štala pšed Božim trónom, hdžez jenož jandželjo a wumoženi duchoj šo šhromadžuja. W nozy njebeška šwoje wulkotne wrota wotewra a

pobožny čłowjek ma tej woczi, i kotrymajž wón hlada pšches tute swonkowne njebieša do wěcznych njewidomnych njebieš, hdžež Bóh bydli. Wěrjaze wucho kšyshi kóžde nalěczo Boži stworiczelski hlóš. A šhto dha zyla stwórbu předuje lěto wot lěta? Bóh je lubošć. A teho runja tebi twoje žiwjenje džen wote duja šwědźi: Bóh je lubošć. Bóh šo šwojim džěczom, kiž k njemu se wšchěm šwojim naleženjom, se šwojimi starošćemi a nušami jako k šwojemu Wótzei i džěczazym dowěrjenjom a i pytazej lubošću pšchifhadžeja, we wjele tawšynt hwěšdžiczkach šwojeho wobarnowanja, wodženja a šdžerženja jako Wótž šjewi. Šhtóž chze Bože wšchědne žobnowanje spóšnacž, dyrbi jeho lubowacž a šo jemu jako džěczo dowěricž. Šhtóž tak jeho lubujo w jeho wšchěhomóžnej lubošći wotpocžuje, tón w šbóžnym sacžuwanju i Ašaphom šo wušnaje: Hdž ja jeno tebje mam, dha ja nicžo njerodžu wo njebieša a wo semju. Hacž runje mi čžělo a dušcha sawutlítej, dha wšchaf ty šy, Božo, kóždy čžaf mój wutrobny troscht a mój džěl.

Kak nježakowne pak šmy my čłowške džěczi hušto pšchecziwo našchemu Bohu! Našcha nježakownošć je šebi derje šašlužila, šo by Bóh dawno šwoju wótzowšku ruku wot naš wotčahnył. A šhto je semja? Ze wona Božeje čžěcže polna šrjedža w kšchěščžijanstwoje? Njeje wona tež tu pšches čłowšku winu niz město Božeje šwjatosće a čžěcže, wěry, bohobojošće a lubošće, ale wšchelakeje šłóšće, wulkeho hrěcha a póžerazeho škaženja? Njebieša drje wupowjedaju Božu čžěcž a twjerdžišna pšchipowjeda škuff jeho rukow. Ale čłowški jasnt hušto mjelczi, mies tym šo dyrbjal kaž i tawšynt jasntami wušbėhacž te wulke, krašne wězy wšchě, kiž Bóh tu nad nami ščžinił je.

Wěra šjednoczi i Bohom, lubošć i čłowjekami. Do Božeje wótzowškeje wutrobny jenož tón hlada, kiž jeho wopravdže lubuje. Wěra je koržen wšcheje wopravdžiteje wobšbožajeje lubošće. A šhtóž we wěrje a lubošći woštanje, tón woštanje w Bošy a Bóh w nim. Wšchě dobre počžinki a wšchě Bože kašnje šu w lubošći wofamknjene. Šhtóž Boha njelubuje, pyta pomoz a špokojenje pola štworjenjom. To pokasuje powšchitkowne pšchibóžstwo wšchěch čžafow. Š lubošće k Bohu pak wurošće nadobna čłowška lubošć. Pšchetož šhtóž šam njemóže šwojemu bratrej wodacž a hidženje a nješchecželitwo w šwojej wutrobje haji a nješe, tón drje nješapšchinnje, čžeho dla Bóh njeje dawno njewěrjazny šwět šanicžil a šo šwojemu šłónzu dawa škhadžecž na štych a na dobrých a dawa dešchěž na prawých a njeprawých. O hladaš do twojeho šhonjenja: Bóh hišchěže čže njeje šabyl ženje, duž nješabudž joh, wutroba! Hladaš do šwojeje wutrobny, měj jeno šchricžku tajkeje lubošće, kaž macž ju čžuje ša šwoje džěczo, šo njeby k nješbožu pšchischlo, a ty budžesh šrošmicž wufnyčž lubošć teho, kiž šwěrnisho lubuje hacž žana macž, a šlubicž:

Ja chzu čže, Božo, i wutrobu,
Haj i žylej mozu šhwalicž
A wšchudžom i twojej pomozu
Čži džakny wopor palicž.
Mój duch a moja wutroba
Ze k twojej čžěczi hotowa.
Čžěcž Bohu šnješej dajče!

Bóh pak bě w šhryštušku! Těho dla šteji pižane: Šhtóž pšnaje, šo šesufš Boži šym je, w tym woštanje Bóh a wón w Bošy. šesufš je potajšim jasnošč Božeje

krašnošč a podomnošč jeho byčža, kaž šam je wobšwědčžil: Šhtóž nje widži, widži teho Wótza. Hladašny horje k šwojemu njebieštemu kralej, kiž naš bjes pšchěstacža šastara je šwojimi hnadami a duchownymi kublami, a lubujny jeho! šesufš je žiwny, njech wšchitko tež nrje: wón je i kralom, njech wšchitko tu leži. Wón je našch jenicžki šrědnik i Bohom, jemu je data wšchitka móż w njebiešach a na šemi. Těho šmilenje na šchžžu, jeho horjěstacže a k njebjy špicže je wěšty šawdawš našcheho šboža a twjerdy šažož našcheho žiwjenja. Hdže je žadny, kiž je, kaž wón, pšchi rowje šazaruška prajil: Ja šym to žiwjenje — abo druhi křóčž: Ja šym ta wěrnošć — abo šašo: Ja šym ta lubošć — abo dale: Čłowški šym njeje pšchischol, šo by šebi dał šlužicž, ale šo by wón šlužil a šwoje žiwjenje dał k wunóženju ša jich wjele? Haj, Bóh bě w šhryštušku a šjedna tón šwět šam je šobu a nješchžžpi jim jich hrěchi. Těho lubošć, kotraž je pola naš wšchitke dny, prošy: póčeže ke mni wšchitzy, ja chzu waš wofšchewicž — a na šchžžu: Ša waš — došonjane je! Tak hišchěže njeje žadny rěčžal ani předy njeho, ani po nim; po nim, kiž jako šsyn wot wšcheje wěčnošče wot Wótza pšodženy, wěšchěcž mőžeshke kaž žadny druhi prošeta, haj, kiž bě wěšchěženy wot wšchitkich prošetow, kiž šhorych hoješche a morwých šbudžowajšche k nowemu žiwjenju, kiž morjo šmėrowajšche; wón, do kotrehož lud wěrjeshche a wěrčž budže hacž do šónza šwěta, kiž wšchitko, šhtož mějeshche, niz škoto a šlēboro, ale šwoju njebiešku krašnošč a šwoju bóžku lubošć woprowajšche po šwojim šwobodnym nješšóncžnym šmilenje a šhudym darjeshche, jim měr pšchipowjedajo pšches ewangelion, haj, kiž šhudny bu, hacž runje bėšche najbohatschi, šo bychmy my bohaczi byli pšches jeho šhudobu; kiž wot žaneho hrěcha nicžo njewjedžeshche, ale bu ša naš k hrěchej ščžinjeny, šo njebychmy dale hrěšchili; kiž njebieša wopušchězi, raj šwjatych šherubinow a šerajinow, a na tutu šhudu šemju pšchindže, šo by naš wot šemje k njebjy čžahnył. Wón wjedže naš wot došyčža k došyčžu. W žanym druhim njeje ta šbóžnošč, tež njeje žane druhe mjeno pod njebjom date čłowjekam, w kotrymž mőhli šbóžni byčž! Pšches šesufša Bóh rěczi.

Kajka hlubokošč teho bohatswa! Boža wótzowška lubošć, kotraž je šesufša nam šhubjenym hrěšchnikam pššłala, šo bychmy šbóžni byli, a šsynowa lubošć, kiž je njebo roštorhnyła, šo dele pušchěžila do hubjenšwa a na šchžžu šo šmilila, njeje dwojaka, ale jena. Hušto našch šbóžnik šwědčzi, šo je wot Wótza pššłany a šo chze šwjateho, wot Wótza a šsyna wufhadžazeho Duchu pššlacž, šo by wo nim šwědčžil, a jeho japošchtoł i wěrjazeje wěštosće praji: Tšjo šu, kiž šwědčža w njebiešach, tón Wótž, to šłowo (šhryštuš) a tón šwjaty Duch, a čži tšjo šu jene. Tšji bóžške paršchony jenajkeje wšchěhomozny, hnady a šwjatošće, ale jedny Bóh. Tšji šwězy, ale jene šwětlo. šswjaty japošchtoł šawoł to hluboke šbóžne potajštwow Božeho trojenicžkeho byčža šjamnje a jasnje wupraja: Mny mamny jeneho Boha, teho Wótza, wot kotrehož wšchitke wězy šu a my w nim, a jeneho šnješa šesom šhryšta, pšches kotrehož wšchitke wězy šu a my pšches njeho! A nichčo njemóže šesufšej šnješ rěfacž, šhiba pšches šwjateho Duchu.

Potajšim kaž šesufš Boha, Wótza a šnješa njebiešow a šemje, čžěczi a šjewi, tak šwjaty Duch wěrjaznych k šesufšej a k jeho prawemu pššnacžu wodži a pšchi nim

šdzerži, jich i čemnosceje a stynka hrěcha do šbóžneho
šwětla w šchrystušu pschešadžejo, křesćejianstu zyrkej
i jejnym hnady polnym a žohnowanym wudželenjom
nubješneho khlěba, wot Boha šaloženym, na rózknym
kamjenju k šwjatemu templu w tym Knješju a kóždžiczkju
jemu wotewrjenu wutrobu k Božemu wobhydlenju duchownje
twarjo. To je šo nam šwjatki i nowa pschipowjedało. —

Kajte praschenje šwjateje Trojizy na kóždeho
křesćejijana staja? Niz jenož: Šak pschindžesč k pšnacžu
trojenicžkeho Boha, ale: Šak pschindžesč k žiwjenju
w trojenicžkim Bošju? Žiwjenje w nim plodži hlubšche
pšnacže wo nim. Lubošč je žiwjenje.

Šle šwědomnje přeje Boha a šo tola prascha: Šdže
pšndu psched jeho duchom? a šdže móžu četnyč psched
jeho woblicžom?

O šo njeby nihdy do wěčnosceje šwjaty živy troje-
nicžki Bóh žanemu wot naš prajicž durbjal: Ty šy
lubošč Wótza, hnadu Šyna a dostatk šwjateho Ducha
i uohomaj poteptal; ty šy šo mojeho pšnacža a žiwjenja
šminyl!

Šbóžni šy čzi wumóženi a wušwoleni, kiž tu a tam
špěwaju:

My Bohu Wótzewi
A Šynej křwalbu damy,
Tež Duchu šwjatemu,
Wot kotrohž wšhitko mamy:
Tej šwjatej Trojizy,
Šaž bě wot špoczatka,
A nětko pschezo je
A budže hjes kónza.
Šamjen.

J. R.-R.

Pucžowanje po Božim pišnje

abo

šajle myšle nadeńdžech, Bože šłowo čitajo.

Šodawa šwěrnny čitar „Šomhaj Bóh-a“.

1. knihi Wóššajšowce, 36 šlaw.

(Šotrəcəwanje.)

Šnowšchi špišowarjo mjenja, šo ma šłowo „jemin“ čzople žórta
wošnamjenicž, kotrež šo kónz Šorweho Šorja nathadža. Šele
žórta je šna jako přeni namakal a po tym je dostal mjeno Šeri
= „študnyjny muž.“ Wóžno, šo šy jeho wóšly, kotrež je pašl,
k čzoplym žórkam dowjedle, kaž šo na psch. powjeda, šo je čzople
žórta w Šarlownych Šarach hońtwinski poš křěžora Šarla IV. na-
makal, kotryž je hońizy ša jelenjom do horzeho žórta padnyl.

25. Šnowe džěczi pak běchu: Šison a Šhalibama, Šnowa
džowka, kotraž je šo hižo wošpjat našpomniša, dokelž běšche Šja-
wowa mandželška.

26. Šisonowi šynojo běchu: Šemdan, Ššban, Šethran a
Šhoran.

27. Šzerowi šynojo běchu: Šilhan, Šawen a Štan (tež Šakan
abo Šaetan).

28. Šisanowaj šynaj běšchtaj: Šl; a Šran.

Šdnyž i tym pschirunajšch 1. knihi kónikow 1, 38—42, dha
namakajšch tam wšchelake druhe abo nowe twórbny ša šame mjena.

29. Šo šy, šo bychmy jich hiščeže ras wopomniši, Šoritšy
knježerjo: Šnježer Šothan, knježer Šešal, knježer Šibeon,
knježer Šna,

30. Šnježer Šison, knježer Šzer, knježer Šisan. Šo šy
Šoritšy knježerjo, kotšiz šy knježili w Šeistim kraju, doniž nješku
Šdomšy knježerjo (šcht. 15.—18.) jich knježerstwo powalili.

Šoritšy běchu pošdžišcho šanjerožene ludžisko, wo kotrychž
nam Šiob (24 a 30) piša, dokelž běšche jich šam wohladal a
špšnal.

V. 31—43. Šo šdacžu mějachu Šdomišy knježerjo hižo
šake ša wužitne, šo bychu wšchitzy pod jenym knježerjom živi byli,
a šo šo tak jich lud njeby rošpróšil do mnohich šplahow; tak

nasta w Šdumejštej kraleštwu hižo ša čšaš, šdžež šy šo mješ
Šraelskim narodom hiščeže létotki minyle, doniž tež tu krala
dostachu. Šu pomjenuja šo nam přeni 8 kralojo, pošla kotrychž
šy tež župnižy (wjerchojo jenotliwých šplahow) wěštu šamostatnosč
a nahladnosč šachowali. Šdžež šy tuczi ša Wóššajšowcy čšaš
šyblili, wopowjeda šo nam hiščeže škóncžnje.

31. Škralojo pak, kotšiz šy w Šdomškim kraju knježili, předy
dnyžli šy Šraelske džěczi kralow měli, šy čzi:

Wóššajš tu i wěštožču wo kraleštwu mješ Šraelskim narodom
rěczi. Šo je jemu wěšte, dokelž běšche šo Šbrahamej a Šakubej
šlubilo (17, 6. 16; 35, 11), a dokelž je wón do přědka widžal,
šo ma i dospolnej Šraelskej wošadu tež kralowške knježerstwo
šjenocžene byč. Š žyla šy wšchitzy w Šraelu, kotšiz běchu roš-
šwětleni psches šwjateho Ducha, hižo do šaloženeho kraleštwu pschi-
chodneho Božeho žakšowaneho na krala wěčžneho kraleštwu a tak
tež na jeho předownika, na čšašneho krala, šhladowali. Šak šo
njetrešbamny džiwacž, hdyž šo tu wo pschichodnym Šraelskim kra-
leštwu i tajkej wěštožču rěczi. Šdnyž pak je Ššawowcy narod telko
předy kraleštwu měl, dnyžli wušwoleny narod, dha wobtruczi šo
nam i tym wšchědne našhonjenje, šo njerjad špěšchnišcho rošče,
dnyžli pschěža.

Šalwin tu pschipišche: „Šmamy tu wopomnicž, šo wšchitzy
i Božeho towarštwu wušamfujeni a wuštorčženi křěšče šacžěja, šo
bychu bórny šahnyli, jako trawa na tšěšche křěšče šrošče, dokelž pak
nima korjenjow, tež bórny šahnje. Woběmaj Ššakowymaj šynomaj
běšche šo tale krašnosč šlubila, šo tež kralojo maju i njeje wu-
šhadžecž. Šajšich nathadžamy pak najpřjódžy mješ Šdomiškim,
a Šraelski narod šteji tak ša tamnym bratrowškim. Šola šawišny
naš wučža, wo telko šhmanšcho je, šo šo najpředy hluboko do
šemje šakorjenijšch, hacž šo hnydom krašnosč dozpiješch, kotraž šo
bórny minje. Šak njetrešbaja wěryžy pomalu poštracžujzy tamnym
šawidžicž, kotšiz křěšče pošupuja; pschetož wo wjele wažnišche je
štajne šbože, šajšez je Šnješ jim šlubil.“

Šraelowe šbože je roštko pod čžerjemi a křěžinu pomalu,
tola wono běšche pošdžišcho křěče šaložene a wěčžne; Ššmaelowe a
Ššawowe šbože je křěšče šesthadžalo, je pak tež křěšče šahnylo
jako šwětla.

32. Šela bě kral w Šdomje, šy Šeorowcy, a jeho měštu
rěšachu Šinhaba.

33. Š hdyž Šela wumrje, bu na jeho město Šobab kral,
Šerahowcy šy i Šazry.

Tutaj kralej bušchtaj wušwolena; knježerjo nad šplahami běchu
jeju wušwolili. Šeho dla nješčěhuje ženje šyn nana, ale štajnje
něšajki drubi, še Šawlom (šcht. 37.) šamon wukrajny. Šo běšche
tež i pschicžinu, šo kóždy nowy kral tež w šwójim měšče bydlešche.
Šošdžišcho mějachu w Šdomje tež kralow po namrěštwu. Šich
knježitwo je Šavit psches šwojeho pošneho hejtmana Šoaba
powalil.

(Šotrəcəwanje.)

Šasche křodženje je w njebjěšach.

(Škóncženje.)

Šaž wo Šydiji rěša: „Šón Šnješ wotewri jej wutrobu“ —
tak wón tež šhudemu burškemu hólzej wutrobu wotewri, šo wón
šedžbowajšche, šchtož jeho šwěrnny dušchowaštyr wučžěšche a šo to
šłowo šo šakorjeni w dobrej pěšnej wutrobje.

Šo běšche džěti do Božeho špicža. Šandrij běšche i macžerjo
wonka na polu a pošhajšche jej šyčženu trawu hromadže hraččž
a na malý wóš klacž, ša kotryž běšche křawa šapschěhnjena. Šak
pišnje wobaj džěšajšch, šo byšchtaj do nožy hotowaj byšoj, šo jimaj
pót wot čžola běžěšche. Ššukodžo k prawizy a šewizy běchu hižo
domoj šchli a šolo wokoło běšche wšchitko čžicho. Škóncžnje běšche
wšchitko dohrabane a na wóš šladžene, hdyž pschěbiwajšche. „Šandrijo,
špěwaj!“ praji macž kaž psched létami, a nutrnje špěwajšche Šandrij:
„Šomhaj nam Bóh do wěčžneho žiwjenja. Šamjen!“

Šaloka runina ležěšche w hlubokěj čžmowocž; ale wjšche
hórki, šdžež šo škóncžko šhowa, blyšchczi šo hiščeže kaž šłoto.
„Šaczi“, praji hólz, hdyž běchu pošlednje šynki šwona wuklincžale,
„maczi, wěčžne žiwjenje šo halle nješapocžnje, hdyž šmy wumrjeli;
wono šo hižo tudny šapocžnje, je knješ šaraš prajil — jeno šo by
ty to šobu blyšchecž móhla! Šomnyšl, wěčžne žiwjenje šo pola
kóždeho čžłowjeka šapocžnje, hdyž čže Bohu pschikšchecž a
k njemu šo modli a čže jeho šajšje džeržecž. Šohodla durbimy
nětko šchpruč wušnyč: „Šchtož do mnje wěri, šón ma wěčžne

živjenje." A knjes farar je prajil: Hdyž bebi cžlowjet we wutrobje po Bošu žada, bo wěczne živjenje pola njeho sapocznje, hnydom nētk, a hdy by to njewjedzil a jeho živjenje cžiježe khudusche bylo a polne prózy a džela a hdyž tež hišcže wjele hlabojcže a hrēcha pōdla, wěczne živjenje wōn tola ma, hdyž wōn teho Knjesa pyta a bo jeho džerži."

Macž bo hdyže a bebi ruzy stynny. „Ach Gandrijo“, to je dobre słowo sa staru, hubjenu žonu! Mi je pschezo bylo, kaž by tajke słowo bycž dyrhjało, so by nam psches živjenje pomhala.“

„Daj, macži, ja bym bebi hnydom na Waš myšlil a wošebje dženska sašo, hdyž je knjes farar prajil, dofelž je knjes Sesuf runje kaž my jako cžlowjet na semi živy byl a jako cžlowjet horještanyl a do njebeš schoł, je nētko pucž scžinjeny wot semje k njebeškam a my cžlowjekojo nētko hižo nuts hlabšchamy. Toho dla je nam knjes farar na Bože stpicže tōn schpruch dal: Nāšche khodženje je w njebešach, wotžal tež na Šbōžnika woczakujemy, teho Knjesa Sesom Khrysta.“

Bjes tym bēšche nōž pschischla; na cžemnym njebyu potaja bo jena hwēšda po druhej. Tak sapocža bo tež hwēczicž a sybolicž we wutrobje khudeje wudowny, hdyž wona pōdla tramoweho woša džēšche. W stwiczny bo hišcže, hacžrunje bēšche pošdže, lampa sašwēczi a Gandrij dyrbejsche macžeri schpruchi cžitacž, kotrež mēšesche wuknycž.

Macž praji: „Sa w hwojim živjenju hišcže widžala nješšym, so je to nēšcto tak wažne i trošctom i k njejustpicžom, ja bym bebi pschezo jenož myšlila, ja teho Knjesa Sesufa, haj, ja njeho je rjane a krašne bylo, do njebeš hiež prjecž wot hrēšchneho hvēta; ale sa cžlowjekow by tola wjele rješcho bylo, hdy by pschi nich wostał. Ale hdyž tak je, so je nam cžlowjekam se hwojim k njejustpicžom tež njebeša wotewril a my nētko hižo tam hlabšchamy — a potom je wjele lēpje tak! Potom njebeša wjazny tak wyšoko wysche naš a tōn Šbōžnik wjazny tak daloko wot naš njeje, kaž je bo to mi pschezo šdalo. Bohu džakowano, so je tak a my prajicž mōžemy: Nāšche khodženje je w njebešach!“

Bože stpicže rano, hdyž hlabčžo sthadžesche, hēdžeschtaj wobaj psched khēžu pod scžējazej jablucžinu a hladaschtaj do mejšteje krašnosče: „Se tež na semi kaž wulki, wulki hwjedžen!“ jawoła Gandrij; potom spēwasche rjany khērlusch na Bože stpicže, kotryž bo i tej rjanej myšlu stōnczi: „My hladamy horje, wōn hlada dele, hacž my junu hromadu pschindžemy.“ „Hamjen, Bōh to daj!“ praji macž a jej hylsy i woczow bēžachu. „Kak derje to je! Šbōžny džēn chzu bebi na to pomyšlicž, to rēka: My hladamy horje, wōn hlada dele, hacž my junu hromadu pschindžemy.“

Wysche žitoweho pola sady sahodki posbēže bo schowroncžt do powētra a wykāsche spēwajo k jašnemu njebyu horje a wot wēže salincžachu ranšche swony psches scžējazu krajinu, kaž bychu do wšchēch wutrobow nuts wolacž chzyl: Wješclēže bo! Wōn je do wyšotofcže stpil a knježi psche wšcho! Nāšche khodženje je w njebešach!

Troscht.

Žolmy wulke, nawalne
Schumi morjo howrijate:
Njestrachuj bo, wutroba,
Bōh je twoja skaloba!

Miroki cžorne padaju,
Wschitke hwēšdy hašle bu:
Njestrachuj bo, wutroba,
Bōh je twoja hwētlina!

Koleni bo khablatej
Pod kichžom, kiž lōžki njej:
Njestrachuj bo, wutroba,
Bōh je twoja sepjera!

K. A. Fiedler.

Wschelake i bliska a i daloka.

Hlabotosrudžaza powjesč klicžesche tšeczi džēn hwojatkow psches hērbški kraj. Knjes farar Mrošak bēšche drubi hwojaty džēn wjecžor wot Božeje rucžki sajaty nahle wumrjel. Gorzo lubowany wot hwojeje wošady bu wōn tak nahle wšaty se hwojeho hwērneho duschowpastyrškeho skutkowanja. Wo njeho žaruje jeho wošada a my wšchitžny, kiž hmy tej iprawnej drohej duschi blisko stjeleli. Šylyšny džaka a lubofcže plakamy pschi twojim rowje, ty drohi a luby bratšje! Luby semrjetny narodži bo 18. oktobra 1841 we Wulkich Šdžarach, hdyž bēšche jeho nan i fantorom. W lēcže 1853 pschindže wōn na gymnazij w Budyšchinje a je sa 7 lēt žyly gymnazij pschethodžil. W lēcže 1860 džēšche na universitu a je

w Gali a Wrotšlawju studował. Wo stōncženych studijach wurucžowasche 1½ lēta w pēdatškim seminaru w Witenbergu. W lēcže 1867 powoła bo jako farar do Radschowa. Wot tam mēšesche juntrōčž jastupne pēdowanje w Budeštezach. Tole pēdowanje cžinjēsche tajki hlaboki sacžisčez na Budešczanski wošadu, so po lubeho Mrošaka pschindžechu, hdyž bo Budešczanski mēštno wuprōšni. W lēcže 1874 pschēhdyli bo jako farar do Budeštez. S njesprōžniwej hwērnosčžu je wōn hacž do hwojeje hwojercže w hwojej wošadže lubowany a cžesčeny wot hwojich wošadnych skutkował. Džak jeho lubeye wošady dže sa lubym duschowpastyrjom do wēcznosče.

— Rjany bibliški hwjedžen mēšesche bo 3. džēn hwojatkow w Minakale. S bliska a i daloka bēchu nutri kemscherjo pschischli, wutrobny bebi sahorjecž sa drohe kublo Božeho słowa, kotrež namy w našch lubej bibliji. Šhwjedženški cžah sestupa bo do hērbškeho kemschenja psched faru. Bēšnja džēšche wōhnjowa wobora i Minakala kaž tež i Adolšoweje Hēty, po tym wojetške towaštvo, mlodočž, wošadni pschedstjeicžerjo a knježa duchowni, kotrychž jich 9 w mēšchniškej draščže do hwjedženškeho cžaha jastupi. Dwoje cžēnc wrota bēchu bo na pucžu stajile a wolta bēšche bo nanajrješcho wot kollaturškeho knještwa wupyškil. Na hērbškim kemschenju pēdowasche knjes farar Waltar i Wōšlinka wo Wš. 73, 16. 17. a wuložesche „Biblija a cžlowšta wutroba 1. wobej štej wot teho Knjesa 2. jena sa druhu wot teho Knjesa postajena, 3. wobej bo wrōčžitej temu Knjesej“. Na nēškim kemschenju bēšche pēdowanje knjes farar Šida i Šōcženbrody na bo wšal. Sa tekst bēšche bebi wušwolil Wš. 119, 89—97. Wōn rēczesche k nutrym pošlucharjam „Wo khwalbje Božeho słowa 1. našcheje wēry hwēza, 2. našcheho horja wofschewjenje, 3. našcheho živjenja lubofcž.“ Na wobemaj kemschenjomaj pschednoschowasche mēšchany khor hnujazy spēw. Kak bēchu bo wutrobny sahorike psches krašne słowa hwjedženškeju pēdarjom, wo tym hwēdcžesche tež bohata kollekt, kotraž 166 hr. wunježe.

Se šrudnej wutrobu šēndžechmy bo hwojatu k wuradženju našcheje konferenzny hērbških duchownych. Winył bēšche bo nam nahle našch luby mēštopschedhnda, knjes farar Mrošak i Budeštez. Hdyž bēšche knjes pschedhnda w nutrynej wotewrjazej modlitwje na droheho semrjeteho špēminat, postanychmy k jeho cžesčzi se žarowazej wutrobu. Bratr lubeho semrjeteho, k. farar Mrošak Šrodžišczanski, šdželi nam porjad khowanja. Wudacže noweho bibliškeho pucžnika tak derje nēškeho kaž hērbškeho je knjes farar Matel w Hucžinje na bo wšal. Knjes pschedhnda rosdawasche papjerki, na kotrež ku lētne hērbške Draždžanski kemschenja napizane, kotrež bo lubym Šserbam dadža, kotšiz do Draždžan a wokolnosče pschecžahnu. S džakom špominasche bo na pschednoscht knjesa tajneho žyrlwinškeho radžicžela Kellera, kotryž je w towaštrowej khēži w Draždžanach wo „Luzižny“ džeržal a w kotrymž je i pschecželnimymi słowami na našche hērbške wošady špominat. Knjes pschedhnda rošprawjesche wo hērbškej bibliji. Bēšche prjedy wotmyšlenje w lēcže 1903 i wudacžom i nowa pschēhladaneje biblije we wulkim cžijcžžu sapocžecž, ale dofelž je džēlo tak wulke, so bo hacž do teho cžaka dokonjecž njemōže, chzemy i pschihotami dale pokračowacž, ale cžijcžž kam bo na pošdžišche lēta wotštorčži. Sa to pak bo nowy wudawš schulškeje biblije w lēcže 1903 cžijcžži, pschi kotrymž budže bo na wotštronjenje rēcznych smylkow džiwacž. Knjes pschedhnda cžitasche nam prōštwu žyrlwinškich wučerjow, w kotrež prošča, so chzyl bo ja to staracž, so bychu sarjadowane jastupowanje pschi žyrlwinškej službje dostali. S radoščžu bo pschipōšna, so ku na hwojich duchownych bo wobrocžili, kotšiz najlēpje juaja, tak maja bo žyrlwinšny wučerjo wošebje we wulkich wošadach cžēžko, kotšiz maja wob tydžen wucžicž a potom ani hwobodneje nježele nimaja. Sich žadanje, so mēli jastupjerja niz jenož w khoroščzi, ale tež sa druhe jim pschewostajene nježele, bo sa prawe powištrownje pschipōšna a jenohlōžnje bo wobšamny, so chzemy w žyrlwinškich pschedstjeicžerštwach sa to skutkowacž, so bychu našchi žyrlwinšny wučerjo tajke jastupjenje dostali. A wēšcže budža tež žyrlwinšny prjōdkstjeicžerjo rad šwōlnimi našchim žyrlwinškim wučerjam pschihwolicž, jchtož i dobrym prawom bebi pscheja. Nāšch luby knjes pschedhnda wōdžesche našche wuradžowanja se snatej žiwosčžu a rasnosčžu, hdyž mējachmy hwoje wažny wuradženja, kotrež na 3 hodžiny trajachu. Semu bo wutrobny džak praji.

(Rosprawa wo pošedženju knihowneho towaštwa a towaštwa pomozny sa studowaznyh Šserbow pschichodnje.)